

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Vår dato:

30.03.2020

Vår ref:

2019/11157

Deres dato:

12.02.2020

Deres ref:

201909982-5

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Leif Inge Paulsen, +47 74 16 80 93

Uttalelse til søknad om vedlikehold og senking av kanalisert del av Skillingstadelva i Bjørndalen - Nærøysund

Vi viser til deres brev av 12.2.2020 vedlagt søknad datert 9.9.2019 om tillatelse til vedlikehold og senkning av kanalbunn i Skillingstadelva.

Saksopplysninger

Grunneierne langs Skillingstadelva i Bjørndalen søker om tillatelse til vedlikehold og senkning av kanalbunnen i elva. Om lag 3,3 km er kanalisert. Kanaliseringen opplyses å være foretatt i 1964, i forbindelse med nydyrking av myr. Dette muliggjorde større sammenhengende dyrkede arealer. Over tid har jorda sunket sammen, og det er i dag ikke tilstrekkelig nivåforskjell mellom kanalbunn og omkringliggende dyrkamark. Ifølge søknaden ønskes det å vedlikeholde kanalkant, senke kanalbunnen slik at avstand mellom dyrkamark og kanalbunn blir som ved etablering av kanalen, erosjonssikre der sidevassdrag renner ut i kanalen samt senke kanalbunnen ved fjellterskel. Planen er å senke kanalbunnen over en strekning på 2300 meter. Fjellterskelen skal senkes med 70 cm. Det skal erosjonssikres der kanalen fra Løypmotjønna renner ut i kanalen i Bjørndalen. Elva beholder sin opprinnelige bredde i det nye løp, altså 2 meter ved normal vannstand. Mesteparten av elvestrekningen skal graves ut. Inngrepene medfører fjerning av kantvegetasjon, både langs Skillingstadelva og bekken fra Løypmotjønna.

Klima- og miljøavdelingens vurdering

Fylkesmannen er myndighet etter vannressurslovens § 11 og forskrift om fysiske tiltak. Vi har ikke vært på befaring i denne saken. Skillingstadelva er vurdert som anadrom. Det er tidligere registrert aure her, men status er i dag usikker mht. fisk. I Vann-nett er Skillingstadelva vurdert til å ha moderat økologisk tilstand ut fra bunndyrdata fra 2014.

Vannmiljøtilstanden antas å være negativt påvirket som følge av tidligere nydyrking av store myrarealer samt kanalisering/senking av elva. Av flyfoto synes det å ha vært nydyrket myr også lengre oppe i vassdraget, oppstrøms Løypmotjønna. I Løypmotjønna forsvant bl.a. rosa nøkkerose, noe som kan skyldes endret vannmiljø. Nydyrking av myr antas å ha påvirket vannhusholdningen i Skillingstadelva samt medført økt innhold av partikler, næringssalter og organisk stoff. Etter hvert som torva er tørket ut/omsatt, har det oppstått utfordringer med at dyrkamarka er senket, slik at

grunnvannstanden har blitt for høy for jordbruksdrift langs Skillingstadelva. Om landbruket i dette området skal videreføres, har vi forståelse for at det er nødvendig å senke Skillingstadelva. Når det søkes om senking ut over opprinnelig vannstand, mener vi det er riktig at søknaden konsesjonsbehandles etter vannressursloven.

I henhold til vannforskriftens § 12 skal 3 vilkår oppfylles ved nye endringer i fysiske egenskaper til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst som kan medføre at miljømål ikke nås eller at vannmiljøtilstanden forringes:

1. alle praktisk gjennomførbare tiltak skal settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand
2. samfunnsnyten av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet
3. hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre

Vi forutsetter at omsøkte tiltak har stor samfunnsnytte (2) og ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som er vesentlig bedre (3). Klima- og miljøavdelingen mener at det da må vurderes hvordan Skillingstadelva, som tidligere er sterkt påvirket av kanalisering, gjennom konsesjonsbehandlingen, kan bli en bedre biotop for vannlevende organismer og annet biologisk mangfold (1).

Til en evt. konsesjon som tillater ytterligere senking av vassdraget bør det derfor settes vilkår om å utarbeide en plan av person med vannøkologisk kompetanse, som sikrer at Skillingstadelva blir mer likt et naturlig elvesystem enn i dag, med elvesvinger, kulper og strykpartier med stein og grus. Vi mener at kantvegetasjonsbredden bør være såpass brei at den oppnår en økologisk funksjon. Bredden bør settes til minst 6 meter, som er et vilkår ved nydyrking.

Det vises til følgende veiledere:

Slipp fisken fram;

<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/publikasjoner-fra-dirnat/dn-handboker/slipp-fisken-fram/>

Handbok for miljødesign i regulerte vassdrag;

<https://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/temahefte/052.pdf>

Tiltakshåndbok forbedre fysisk vannmiljø;

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1051/m1051.pdf>

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Leif Inge Paulsen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent